

XIII

Ἄστροναυτιλία ν

[Τὰ περὶ ποικίλων ζώων ἐν πλανήτησιν]

Ἔνθεν μὲν πλέομεν τὸ φίλον ἀκαχήμενοι ἦτορ
 Πορνογυνῆτι ἄνακτι κότον φρεσὶ ὄξυ φέροντες
 Μανδῦν ζητοῦντες καὶ μῆλον κοσμοθεωροῦν
 οἰοπόλοι μοῦνοι οὐδ' ἄλλος φαίνεται πλάνης
 5 ἀλλὰ μέλαν μέγα χάσμα καὶ ἀστέρα σιγαλόεντα.
 Ἥελιον ξεῖνον μετ' ἀφικόμεθ' ἤε περισσὸν
 ξεῖνοι πλανῆται γε περιστροφέοντο δι' αὐτόν.
 Ἔνθα δὲ παμπολέας ἴδμεν φύσεές τε τόπυς τε
 θαύματα εἰσοράαν καὶ θαύματα πάντα δ' ἐνίσπειν.
 10 Πλανήτην μὲν πρῶτον ἀφικόμεθ', ὧ τοι ἔνανιον
 ξεῖναι οὐσίαι λάσιαι μάλα ἦντε θῆρες
 καὶ τρίποδες πᾶσαι τε προβοσκίδας ὡπὶ ἔχουσαι
 ὄσσε δὲ αὐτάων ὡς γλαυζὶν ἢ βατράχοισιν.
 πολὺ δ' ἀνεικέλιαι φύσεες ἦσαν ἐνὶ πλάνῃ
 15 ἀλλὰ τε γινώριμαι ἦσαν ἕως χθόνιοι βροτοὶ ἄνδρες
 αὐδὴν αὐτογόνην περ ἔχουσαι ἠὲ νόον τε
 Φράντα ὁ παντομεταφρήζων δεύνατ' εὖ μεταθεῖναι.
 Τῆς ἄλλαι ἦσαν φύσεες τιθάνοι γ' ἰδὲ θῆρες
 ὄγκηραι μεγάλαι τῆς φύκησιν ἐυκυῖαι,
 20 ἀλλὰ γε ζηροβίουσαι ἔχουσαι τέτρα ποδία
 καὶ βοτάνην κατέδουσαν ἕως βοῦς, μῆλα καὶ αἶγες.
 Ταύτας γὰρ τρίποδες εἶχον φύσεας χεροηδεῖς
 τῶν γάλ' ἀμέλγοντες, τὸ πῖνον καὶ αἶμα κελαινὸν
 ἦσι προβοσκίδεεσσο τριπαόντες χρῶα θηρῶν.
 25 καὶ θῆρας γε σέβον, φάσκον σφας δαίμονας εἶναι
 καὶ ἰδὲ δωτῆρας βίπτου δαιωνόιοιο.
 Εἶ κέν τις θηρῶν πίνῃ γάλα ἠὲ καὶ αἶμα
 σχήσει τὴν ζωὴν ζαιώνιον ὡς ἐτεθνήκει.
 Ἥμας οἱ τρίποδες μὲν ἄνωγον αἶμα πιέσθαι
 30 ἄμμι δέτ' οὐκ ἐθέλουσιν ἐξαῦτις ἐχθοροὶ ἔφουσαν
 καὶ ἔθελόν τε βιάζεσθαι ζωὴν τάχα δοῦναι
 τὴν αἰωνίην, ἐπεὶ ἄμμι τὸ φέρτερον εἶη
 καὶ δόρα παρηγον καὶ ἀκόνητον κατὰ ἡμᾶς.
 Παύρων κακταμένων φείσοισιν ἡμετέροισιν
 35 πλοῖον εἰσβαίνοντες ἐς οὐρανὸν ἐπτάμεθ' αὐτίς.

XIII

Hvězdoplavby zpěv třináctý

(O rozličných tvorech na planetách)

1. Odtud potom jsme pluli a v milém se trudili srdci,
 2. k Pornogynétovi králi jsme zlobu cítili ostrou,
 3. Mandyse hledající a ovci, jež sleduje vesmír,
 4. v prostoru jako kůl v plotě — a planeta v dohledu žádná,
 5. ale černá jen propast a hvězdy svítící z dálky.
 6. Ke slunci podivnému a cizímu potom jsme přišli,
 7. divné planety cizí se kolem točily něho.
 8. Odtud přerозličné jsme viděli tvory a místa,
 9. velký na pohled podiv a na podiv povědět také.
 10. Prvně jsme na planetu tam přišli, na které byly
 11. bytosti velice divné, neb chlupaté na způsob zvířat,
 12. ale třínohé všechny a chobot ve tváři měly,
 13. oči pak podobné měly jak sovám, anebo žabám.
 14. Velmi ohyzdné byly ty bytosti na této hvězdě
 15. ale rozumné byly, jak smrtelní na zemi lidé,
 16. vlastní měly svou řeč a způsob myšlení také,
 17. Franta překladatel řeč jejich přeložit uměl.
 18. S nimi tam bytosti byly jak domácí zvířata jejich,
 19. mohutné, velice velké a obdobné tuleňům nejspíš,
 20. ale že na souši žily a čtyři měly též nohy,
 21. a také byliny žraly jak krávy, kozy a ovce.
 22. Tyto třínožci měli jak domácí zvířata svoje,
 23. jejich dojili mléko a pili též krev jejich temnou,
 24. rypáky prorážejíce těch zvířat kůži i maso.
 25. Tato zvířata ctili a říkali, že jsou to bozi,
 26. a že jsou dárcové jim ti věčného života také.
 27. Jestliže někdo by pil těch zvířat krev a to mléko,
 28. bude mít život věčný hned poté, jakmile zemře.
 29. Nás pak i trojnožcové ti nutili pít krev zvířat,
 30. a když jsme nechtěli toho, tu ihned se znepřátelili,
 31. a nám násilím chtěli ten věčný způsobit život
 32. odtud na věky věkův, neb pro nás že bude to lepší.
 33. Vytáhli oštěpy jakés a na nás mířiti začli.
 34. Z těch jsme jich zabili trochu tam svými zhoubnými fejšry
 35. na loď jsme vstoupili pak a ulétli k nebesům vzhůru.

XIII

Astronautilia song thirteen

(The various creatures on the planets)

1. From there we went cruising on further still anguished and heavily hearted
 2. seething with most acute anger toward that King Pornogynétos
 3. still on the lookout for Mandys, with cosmos-observient sheep,
 4. out on a limb in the void where no planets at all were apparent,
 5. only the blackest abyss, from afar the remotest stars shining.
 6. Until we chanced on a sun so entirely alien, strangely,
 7. strangest of alien planets there gathered revolving around it.
 8. There we beheld the most varied and copious creatures and places
 9. wondrous things there to be seen and equally wondrous in telling.
 10. Our first port of call was a planet which turned out inhabited oddly
 11. by very peculiar beings, quite like our animals furry
 12. yet having only three legs and a trunk coming out of their faces,
 13. staring with prominent eyes that were owl-like or frog-like in nature.
 14. Unprepossessing and ugly no doubt were this star's curious creatures,
 15. albeit able to reason as sapient men, earthly mortals,
 16. and with their very own language and with their own way of thinking,
 17. Franta, the translator, knowing just how to interpret their speech.
 18. With them they had other beings, as animals domesticated,
 19. powerfully built, of great size, very much of our seals reminiscent ,
 20. except that they lived on dry land and quadrupeds that they were also
 21. being herbivorous too, just like cattle and goats are, and sheep.
 22. Those the tripedals looked after and kept as beasts domesticated,
 23. milked them for milk and yet also they drank their extremely dark blood,
 24. with their probosces first piercing the animals' skin and their flesh.
 25. Animals yet so revering, they said of them that they were deities,
 26. givers of much that they were to them, of life eternal as well.
 27. For any one who would drink of the animals' blood and their milk
 28. would be immortal in life ever after, as soon as he dies.
 29. Us the tripedals compelled to partake of the blood of these an'mals
 30. and when we showed our displeasure, they showed us their enmity swiftly,
 31. wanting to do to us harm so that our life eternal would start,
 32. gone for all time and for ever, because for us that would be best.
 33. Then they drew forth their own spears and began to direct them at us.
 34. We killed off some of their number, with rays from our phasers pernicious,
 35. returning aboard our own ship and then flying away to the skies.

40 Ἔνθεν μὲν πλέομεν βάθεισιν κόσμοιο κνεοῖο
 τοὺς τρίποδας θαυμάζοντες ὁσίην δέ τε τούτων.
 Πλανήτην μὲν ἔπειτα ἀφικόμεθ' ἀστρονέοντες
 ψυχρὸν σφόδρα ἔοντα ἕως Ἀνταρκτίδα γαῖαν,
 45 ὧ μὲν οὐσαὶ φύσσεες ἦδ' ὄντα ἔναιον
 ὄμμασι παμπόλλοισι πεπαρμένα καὶ ἀραρόντα·
 τῷ μὲν ἀριστότερόν γέ τι ὄν, τῷ πλείονα εἶο
 ὄμματα· τῷ γὰρ ἀριστότερον, τῷ πλείονα εἶδεν.
 οὕτως οἱ πολλοὶ δακάδας ὄψων μὲν ἔχοντο,
 50 ἀλλὰ δ' ἀριστότεροι ἑκατοστέας· αὐτὰρ ἔπειτα
 τῶν πολὺ ἀκροτάτων μυρίοι ὀφθαλμοὶ ἔσκεον,
 ἀλλ' ἐνὶ τῷ πλάνῃ οὐ μὲν μένεμεν πολὺ δηρὸν,
 πολλὰ γε ψυχρὸς ἔην. τότε φαίνεται' ἄνευ ἀπορίας,
 ὡς ἐν τῷ πλάνῃ μῆλον ζῆν οὐχὶ δύναίτο
 55 μὴ πρόβατον νόμιμον, μὴ μῆλον κοσμοθεωροῦν.
 Ἔνθεν μὲν πλέομεν βάθεισιν κόσμοιο κνεοῖο
 θαύματα τῆς φυσέως θαυμάζοντες κατὰ θυμόν.
 Πλανήτην μὲν ἔπειτα ἀφικόμεθ' ἀστρονέοντες
 [Μανδῶν ζητοῦντες καὶ μῆλον κοσμοθεωροῦν],
 60 ὅς δέ τ' ἐρήμος ἔην, ἐν τῷ μὲν οὐδε τι φῦτο
 ἢ δρυὸς ἢ θάμνος ἢ καὶ τι φυτόν τε πόη τις,
 ἀλλ' ἀκταὶ τε πάγοι χαλεπαί, λισσαὶ δέ τε πέτραι.
 Ἔνθα μὲν ὄντα ἔην ὡς φάσματα, θαῦμα ἰδέσθαι,
 οὐ στερεῆ ὕλη· διαφάντα δὲ ἦτ' ὁμίχλη
 65 ἢ νεκύων σκιαὶ ἢ φάσματα ἐκκρούοντα
 οὐδ' ἔτι εἰς θήλη τε καὶ ἄρσενά δαίατο φύσεις,
 ἀλλὰ γένος σφισὶν ἄγνωτον ἰδὲ καὶ ξένον ἔσκεν.
 οὐδ' ἄρα τῆς βρώμης τε ποτήτεος ταί γ' ἐδέοντο,
 ἀλλὰ δ' ἐνεργεῖην δῶκεν φάος ἠελίοιο
 70 [πλανήτου ξείνου, οὐχ ἡμετέρω ἔοικεν].
 Ταῦτα δ' ἐγὼν ἔγνω φαντασματικῶν περὶ ὄντων,
 ὡς τά γε κοινῶσαι ῥα μετὰ ψυχῶν ἐδύναντο
 ὀρθῶς ἀλλά γ' ἄτερ ῥήμης τε νοήμασι γυμοῖς
 καὶ τάδε μ' οὐσαὶ κοίνωσαν οὐ τι λέγουσαι·
 75 »Ὀλβιοὶ εἰμεν, ξεῖνε, ἐπεὶ οὐ γὰρ δέον ἐστὶ
 βρώμης καὶ πόσιος καὶ σκευῶν οὐδέ τ' αὖ ὕπνου,
 οὐ φιλότῃ μιγῆναι, ἐπεὶ οὐχ ὑλικοὶ εἰμεν,
 ἀλλὰ ποταόμενοι κοῦφοι καὶ ἄτερ βαρύτητος
 πρήγματα Μουσῶν χαριέστατα πράσσομεν αἰέν.
 Εἶ κεν σὺν ἡμῖν γε μένης πλάνῃ ἐνὶ τούτῳ,
 καὶ σε ποιήσωμεν ὡς ἡμᾶς ὄλβιον εἶναι.«

36. Odtud poté jsme pluli tu propastmi prázdneho kosmu
 37. trojnožcům divili jsme se a jejich divnému kultu.
 38. Na planetu jsme pak přišli tam při své hvězdnaté plavbě,
 39. jež byla studená silně tak jako Antarktis Země.
 40. Na té bytosti žily či jsoucna, jak lze též říci,
 41. očima vybavené a jakoby ponytované.
 42. Čím které vznešenější, tím více měla i očí,
 43. neboť čím více kdo vidí, tím více je vznešený také.
 44. Takto většina z nich těch očí desítky měla,
 45. ale ti, co byli lepší, jich měli na sobě stovky,
 46. ti pak na samém vrchu těch očí tisíce měli.
 47. Ale na planetě té jsme dlouho nebyli ani,
 48. příliš studená byla, a tedy netěžko vidět,
 49. že na té planetě žádná by ovce nemohla žít,
 50. ani normální ovce, ni ta, jež sleduje vesmír.
 51. Odtud dále jsme pluli pak propastmi prázdneho kosmu
 52. nad divy přírodními jsme ve svém žasnuli srdci.
 53. Na planetu jsme pak přišli tam při své hvězdnaté plavbě,
 54. (Mandyse hledající a ovci, jež sleduje vesmír)
 55. která zdála se pustá, a nic na ní nerostlo vůbec,
 56. ani strom ani keř ni bylina jakás či tráva,
 57. jenom útesy skalní a ošklivé, holé tam skály.
 58. Bytosti přízračné jakés tam byly, na podiv pohled,
 59. nikoliv z pevné hmoty, však průhledné jakožto mlha,
 60. anebo zemřelých stíny, či strašidel přízraky jakés.
 61. Ani se na samice a samce nerozlišily,
 62. ale jim pohlaví pojem byl neznámý a zcela cizí,
 63. aniž jim potřebí bylo snad jídla, anebo pití,
 64. ale jim energii té planety dávalo slunce
 65. (divné, velice cizí, ne našemu podobné slunci).
 66. Tyto věci jsem poznal tam o těch přízračných jsoucnech,
 67. neboť tak komunikovat k nám mohla od duše k duši,
 68. přímo, bez jaké řeči a pouze holými pojmy.
 69. A toto sdělovaly nám bytosti, bez každé řeči:
 70. „Blažení, cizince, jsme, neb žádná nám potřeba není
 71. jídla ani též pití, ni šatů, ani též spánku,
 72. ani se spojovat v lásce, neb vůbec nejsme my hmotné,
 73. ale tu poletující jsme lehčí, beze vší tíže,
 74. slastné počiny Mús tu sami konáme pouze.
 75. Jestliže zůstaneš s námi tu na té planetě nyní,
 76. také tě učiníme tak blaženým, jako jsme sami.“

36. From there we went cruising on further through chasms of vast empty space,
 37. pondering over the tripeds and their so peculiar cult.
 38. Next on, we came to a planet while cruising on our starry voyage,
 39. which was exceedingly cold, very much as on Earth the Antarctic.
 40. There we found resident beings or entities, one might well say
 41. covered with multiple eyes, as if studded all over with rivets.
 42. The nobler each one, the more densely with eyes was the creature beset,
 43. given, the more one does see, so the nobler and higher one's station.
 44. Thus, the most common of them having dozens of eyes in full total,
 45. but those who among them were better, had hundreds of eyes studded over,
 46. while those at the top of society had eyes that were numbered in thousands.
 47. But on that curious planet we cared not to tarry too long,
 48. it being rather too cold and allowing the easy conclusion
 49. that on this kind of a planet no sheep could by any chance live,
 50. neither an ordin'ry sheep, nor the special one, cosmos-observient.
 51. From there we went cruising on further through chasms of vast empty space,
 52. marvelling, awed in our hearts by nature's most curious wonders
 53. Next on, we came to a planet while cruising our starry voyage
 54. (still on the lookout for Mandys, with cosmos-observient sheep),
 55. which seemed deserted and barren with nothing there growing at all,
 56. no tree nor a shrub nor a herb nor a semblance of some kind of grasses,
 57. just stony cliffs there were, sheer among ugly and featureless rocks.
 58. Beings there ghostly we found, such a spectacle most fascinating ,
 59. made not of matter or substance, but rather transparent as mist,
 60. like shadows left by the departed, just spectres of ghosts of some sort.
 61. neither as males nor as females were these ghostly beings distinguished,
 62. having no concept of gender, unknown to them, totally foreign,
 63. neither it seemed were they ever desirous of feeding, or drinking,
 64. energy getting directly instead from their planet's own sun
 65. (Strange, very strange though it was, our own Sun only barely resembling).
 66. These are the things that I learned there about those odd entities ghostly,
 67. for they were communicating with us as a soul to a soul,
 68. directly, without any speaking and lucid in unadorned concepts.
 69. And such was the tacit impression imparted to us by these beings:
 70. “Blissful, oh stranger, are we here, because we are lacking for nothing
 71. neither for food nor for drink, nor for clothes, and not even for sleeping,
 72. nor for uniting in love, for we are but ghosts immaterial,
 73. instead we spend time in flight weightless, without ever being encumbered,
 74. to delightful pursuits of the Muses alone our attention devoting.
 75. If you should stay with us here on this planet our homely location,
 76. equally blissful we'll make you as blissful as we are ourselves.”

<p>80 Ὡς γε φάσαν σκιαὶ οὐπὲρ τι ἔπος γε λέγουσαι, ἀλλὰ δέ μ' ἀσπαστὸν μὲν οἶσατο αὐτὶ μένεσθαι οὐδὲ πότον γε δέοντα ἐλεῖν οὐ καὶ μὲν ἐδωδὴν ἄλλο τε ἢ δέον ὑλικὸν καὶ ἐλευθέρον εἶναι μοῦνον νοῦν καθαρὸν δίχα σώματος ἢ ἐμεριμῶν. Καὶ ἄλλοι ἔταροι ἴσον γὰρ ἔχοντο πόθημα. καὶ τῷ πλανήτῃ πάντες μὲν ὀλοίμεθα φῶτες, εἰ μὴ τοὺς ῥοβότους πρῶτον μεταθήτορα Φράντην. 85 Τοῖσι πᾶσι νόος αὐτὰρ ψυχῆς δέον ἐστί. Οὕτως αἰ σκιαὶ τὰς οὐκ εἰλεῖν ἐδύναντο καὶ οὕτως ῥόβοτοι θέλγης ἀσκηθέες ἦσαν καὶ οἱ ἄμμ' εἶλον, θῆκαν δ' εἰν νηϊ̄ μελαίνῃ, ἀλλὰ κυβερνήτης ῥόβοτος ποτὶ χάσμα ἔλαυνεν 90 - οὕτως εἰν μέλλω φρόνιμοι ῥόβοτοί τοι ἔσσονται - Ἄμμι μὲν ἀστροπορεύουσίν γε κατῆλθε θυμὸς, ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο μέγα πλέομεν διὰ χάσμα. Πλανήτην μὲν ἔπειτα ἀφικόμεέ, ᾧ περ ἔναιον ξεῖναι οὐσίαι καὶ θαύματα εἰσοράασθαι. 95 Τοῦτον πλανήτην μὲν ἐπισκοπέειν δέον ἦεν, ὥσπερ μήλοισιν γ' ἐπιτήδειος ῥ' ἐφάνεσκεν οὐδ' ἄρα τῷ πλάνῃ ἦεν πολυμηκάδα μῆλα, ἀλλὰ γε τῷ ναῖον θῆρες τινες ὥστε χίμαιραι ξεῖνοι καὶ ἄτοποι, οὕτως ὡς μητέρι Γαίῃ. 100 Τοῖσιν ὀρθοβάτεις ἦσαν οἱ ἀρσενβοθήρες ἀνθρώποις μικροῖς μὲν εἰοικότες, ἀλλὰ γε τοῖσιν κρᾶθ' ὡς αἰγῶν μακροῖς κέρασιν ἀραρόντα. Οὗτοι οἱ χίμαροι φρόνιμοι ἦσαν καὶ ἔλεξαν, ἀλλὰ γε θηλείαι ἦσαν ὡς θῆρες ἄναυδοι, 105 ὄγκηραί, μεγάλαι καὶ ἡμεραι ἦσαν ἅπασαι. Τῆσιν μὲν χίμαροι φορέοντό περ ἠὔτε ἵπποις καὶ τὰς ἐργάζειν τε ποίησαν ποικίλα ἔργα ὡς οἱ γηουργοὶ γαίῃ βοῦς ἡμιόνους τε Αἰ μὲν μακραῖγες βοτάνην τρώγον ἐνὶ ἀγρῷ 110 ἀλλὰ δὲ οἱ χίμαροι θήλαζον τῶν γάλα αἰγῶν καὶ μὲν σχέμεναι ἦθός τε σφισι τὰς τοι ἔχεσκεν ἔσπερ καὶ πρέπεται θῆρας φύλλου ἰδίοιο. Οὕτως θηλείας κράτεον φῶτες κερατώδεις παντὸς ἄτερ πολέμου· τέλεον ναὶ σχῆμα τέτυκτο. 115 Τοῦτων μὲν καὶ ὅμοι ἴδμεν σὺν κερκογυναίξιν, ἀλλὰ δ' ἐκεῖ τέλεον ἔργον φάνε ἐξελισειείης. Τοὺς μὲν σκεψάμενοι χιμάρους αὐτῶν τε χιμαίρας,</p>	<p>77. Takto pravily stíny, leč aniž řekly by slovo, 78. ale mně velmi se chtělo tu s nimi na místě zůstat, 79. nemítí potřebu jídla a ani potřebu pití 80. ni jiných hmotných i potřeb a býti svobodný od nich, 81. býti intelekt pouhý a bez těla a jeho potřeb, 82. a také druhové moji tu stejnou cítili touhu. 83. A tu na planetě té by všichni byli jsme zašli, 84. nebýti robotů našich a nejvíc tlumače Franty. 85. Ti všichni mají sic rozum, leč duše lidská jim chybí, 86. a tak se ony stíny jich nějak nemohly zmocnit. 87. A tak lákáním tímto přec zůstali neovlivněni. 88. Oni také nás vzali a vložili v lodici černou, 89. ale kormidelník tu robot ji do kosmu řídil. 90. Takto v budoucím čase ti roboti rozumní budou! — 91. Nám pak, jak dál jsme jeli, se opět navrátil rozum. 92. Od smrti záchránění jsme pluli propastí kosmu. 93. Na planetu jsme pak přišli tam jednu, na které žily 94. bytosti podivné velmi a na pohledění to podiv. 95. Planetu tuto však bylo nám jistě prohlédnout třeba, 96. neboť se pro ovce zdála být příhodná, pro jejich život. 97. Avšak na planetě té tam nebyly bečivé ovce, 98. ale bydlela na ní tam zvířata podobná kozám, 99. divná, velice zvláštní a ne jako na matce Zemi. 100. Neboť zvířat těch samci se na dvou nosili nohou, 101. podobni menším lidem, leč při tom na hlavách měli 102. velmi veliké rohy, tak jako to kozí je způsob. 103. Tito kozlové byli však rozumní, mluvili řečí, 104. avšak samice byly jak zvířata neschopné mluvy, 105. mohutné, veliké velmi a krotké všechny tam byly. 106. Na těch kozlové muži se vozili na způsob koní, 107. též jim dávali dělat i různé rozličné práce 108. tak jako sedláci zemští svým volům anebo mulům. 109. Tyto veliké kozy se pásly na širém poli, 110. ale kozlové zase se mlékem živili kozím, 111. a také ve zvyku měli je pokrývat, jak je to běžné 112. samcům a samicím zvířat, když jsou jen jednoho druhu. 113. Takto nad samicemi tu vládli rohatí muži 114. zcela bez každé války. To dokonalý již byl způsob. 115. Podobné zřeli jsme věc tam u těch chvostnatých ženštin, 116. avšak zde dokonalé to vývoje bylo již dílo. 117. Na ty se podíavše tam kozy jako i kozy</p>	<p>77. Thus went the message the shadows did speak without saying a word, 78. while I very much felt like staying with them without leaving this place, 79. free of all hunger and yearnings for food or for drink ever after, 80. spared any wishes material, and so to be free of them all, 81. being an intellect only and rid of my body's requirements, 82. likewise did all my companions feel, sharing the same-felt desire. 83. And there on that very same planet we all would have found our demise, 84. had it not been for the robots and mostly our translator Franta. 85. All of them fitted with judgement, but lacking a humanoid soul, 86. therefore the shadows unable to captivate any of them, 87. so by that form of enticement they did unaffected remain. 88. Those very ones did return us back onto our melanous vessel, 89. while thanks to our robotic helmsman quite able to launch into space. 90. Thus, in your times yet to come will the robots be equally smart! - 91. We then, as we drove away, did regain all our senses entirely. 92. Narrowly saved from our deaths we now cruised through the cosmic abyss. 93. Next on a planet arriving we found ourselves, where we found living 94. beings or creatures most strange and most wondrous to lay eyes upon. 95. This planet being most surely a place that we had to inspect 96. since it did seem fit for sheep as a habitat for them to live. 97. Nevertheless, on that planet there weren't any bleeting-fond sheep, 98. resident animals there being rather akin to our goats, 99. albeit strange, very strange and not as are on mother Earth; 100. Since all the males of these creatures did carry themselves on two legs, 101. not unlike people short-statured, excepting they bore on their heads 102. very magnificent horns, in the manner familiar of goats. 103. These billygoats possessed reason, and having a language did talk, 104. but females among them were animals, wholly unable to speak, 105. Powerfully built, of great size and quite tame were they, all that were there. 106. On the broad backs of these goats did the goatmen ride as if on horses, 107. also they tasked them with chores and with burdens of various work 108. just as the farmers on Earth do entrust to their oxen or mules. 109. These great sized goats fed by grazing the pastures, unfettered in fields, 110. whereas the goatmen in turn fed themselves by consuming their milk, 111. also inclining to cover them from time to time, as is common 112. among male and female, all creatures, when they are one species and sort. 113. Thus, the horned males ruled and lorded themselves over females entirely 114. completely devoid of all war, which is surely the way of perfection. 115. Similar to what we'd witnessed back there with the tailbearing women, 116. but here had a work of this art reached the pinnacle height of perfection. 117. To those having turned our attention, and noted these goatmen and goats</p>
--	---	---

<p>120 ἀλλ' οὐ κοσμοφόρον πρόβατόν γ' εὕρηκότες αἶη ἐπτάμεθ' εἰς κόσμου ξεῖνον πλάνην λελιπόντες θαύματα τῆς φύσεως θαυμάζοντες κατὰ θυμόν. Πλανήτην μὲν ἔπειτα ἀφικόμεθ' ἀστρονέοντες, ὅς περ ζωοφόρος μὲν οἶσατο τηλόθεν εἶναι, ἀλλὰ δὲ οἱ ἀήρ βαλβερός ἔσκεν τε κακός τε, οὐ πνεύειν ἐπιτήδειος καὶ ζῆν ἐνὶ πλάνῃ. 125 Ταῦτα μὲν εἰδόντες θέλομεν ἐλάσαι ἀνὰ χάσμα, ἀλλὰ δὲ νῦν ζῶόν τί γ' ἐλεύσομεν φοιτάζεσθαι ἀνδρὶ ἐπιχθονίῳ μὲν εἰκόδς ὀρθοβατὲς δέ, καὶ σκαφάνδρα ἔχον τε προσωπίδιον ἐνὶ κρατὶ ἀντὶ ἀηρείου βλαβεροῦ· τόδε καὶ νέοι ἄνδρες 130 »γᾶς« κλῆσιν καλέουσι· τὸ γὰρ φέρεν ἀνδρίον αὐτὸ μῦκητὰς τινὰς ἐξαῖρον φανερώς διὰ δόρπον, ἀλλὰ δ' ἐγὼ θελόμην γνῶναι ζῶον ὅτι δ' εἶη καὶ τὸ προσωπίδιον καὶ ἐγὼ τιθεὶς ἐπὶ κρατὶ σκαφάνδρον τ' ἀνέδυν ἀλόμην δέ τε νηῦφι χαμάζε 135 οὐδ' οἶος· ῥόβοκοψ Ἴβω μ' ἐφύλασσαν ἀγῆνωρ. Φράντα ὁ πανταμεταφρήζων ἔπετ' ἀνδοίδηϊ αὐτὸς ἔχων σκῆφος εἰν σώματι – τοῦτο κάλεσκον ἄνηρες βρύθανες »σπεῖς σοῦτ« ἄλλοι δὲ τοὶ ἄνδρες σκηφάνδρον· ἀλλ' οἱ σκηφοσκοῦγκος τόδ' ἔεσκεν – 140 σὺν γε προσωπιδίῳ βλαβερόν ἄπ' ἀήρα ἀμῦναι ἀλλὰ δ' ἐνὶ σκάφεος κεφαλῇ εἶχεν μεγάφωνα τὸν καὶ ἀμπλιῶνα ἐπὶ κλῆσιν καλέουσι ἔξω μακρὰ βοᾶν κεκαλυμμένον εἰ στόμ' ἔχοντα. Οὕτως μὲν ἀραρόντες ἔβημεν πρὸς ξένον ἄνδρα 145 τὸν δὲ τρόμος ἔλε γυῖα, θέλεν φυγέμεν ἀπ' ἐμεῖο, ἀλλὰ γέ μιν Φράντης προσέγη γλώσσησι πολλῆσι καὶ τύχε τὴν ὀρθήν· ὅδ' ἀνήρ μὲν ἀμείβεται ἔπεσσι. ὡς ἡμεῖς ἔπεσιν μὲν ἀποσταδὰ πουλυλόγοισιν λέσχην λέξαντες μὲν ἀμειβόμεθ' αὐτὶ μένοντες. 150 Εἰς τέλος εἰς πλοῖον μὲν ἐγὼ τὸν ἄνδρα κάλησα καὶ ὅδ' ὁμοφρονέων ἐπιβήσατο νῆα μέλαιναν. Ἔνδον μὲν κατεδῦς σκηφάνδρον ἄμι φάνεσκε οὐδ' ὡς ἄνθρωπος οὔτις περ ἐπιχθόνιος θῆρ ρύγχον ξεῖνον ἔχων – χαλεπὸν ἔπεσιν μὲν ἐνίσπειν, 155 καὶ χερσὶν πίσυρας χήλας ὡς ψίττακος εἶχεν, ἀλλὰ δ' ἐὺ φρόνιμον ἰδὲ καὶ πρόφρον φάνε ζῶον. Τόν γε περὶ πλάνου ξεῖνον βροτὸν ἠρώτησα τὴν γενεὴν ἰδὲ καὶ λοιπῶν τῶν φαινομένων τὰ</p>	<p>118. ale tu kosmovidnou tam nenaleznuvše si ovci, 119. vzhůru jsme ve vesmír vzlétli a planetu nechali cizí, 120. nad divy přírodními jsme ve svém žasnuli srdci. 121. Na planetu jsme pak přišli tam při své hvězdnaté plavbě 122. která se nositi život nám z dálky schopná být zdála, 123. avšak vzduch na ní špatný tam byl a velice zhoubný 124. k dýchání nehodil se a k žití planeta také. 125. Toto tu vidouce zase jsme chtěli odletět v kosmos, 126. ale nyní jsme tvora tam náhle viděli kráčet, 127. muži jenž pozemskému se podobal a kráčel vzpříma, 128. na sobě skafandr měl a také na tváři masku, 129. proti zhoubnému vzduchu, jež (řecky) novější muži 130. zovou termínem "gas", ty nesl divný ten mužík, 131. sbíraje na zemi houby, by zřejmě mu potravou byly. 132. Avšak já si přál zvědět, co by to za tvora bylo, 133. a tak také i sám jsem na hlavu posadil masku, 134. skafandr na tělo oděl a z lodi jsem vyskočil na zem, 135. nikoli sám: Ten Ivo mne robot hlídat šel statný, 136. Franta pak za androidem tu kráčel, všepřekladatel, 137. sám maje na těle futrál ten, který na Zemi zovou 138. "space suit" brythanští muži a opět mužové jiní, 139. "skafandr" ale jeho byl dušen "skafoskunk" vlastně, 140. také zajisté s maskou, by před zhoubným chránila plynem, 141. ale ve hlavě skafu měl megafón zabudovaný, 142. který též "ampliónem" se jiným názviskem zove, 143. aby moh navenek křičet, byť hubu měl zakrytou uvnitř. 144. Takto pak vybaveni jsme k cizímu kráčeli muži. 145. Toho zmocnil se strach a přede mnou snažil se utéct, 146. ale ho oslovil Franta tu v různých rozličných řečech, 147. nakonec trefil tu pravou a muž mu odpověď dával. 148. Tak tedy různými slovy jsme opodál od sebe jsouce 149. mnohou si mluvili řeč a navzájem odpovídali. 150. Nakonec do naší lodi jsme toho si pozvali muže 151. a on souhlasil s tím a vstoupil do lodi černé. 152. Vevnitř si skafandr sundal a jaký byl se nám zjevil, 153. ne jako nějaký člověk či nějaké pozemské zvíře, 154. neboť divný měl zobák — to těžko je povědět slovy, 155. na rukou čtyři měl spáry tak jako papoušek mívá, 156. avšak inteligentní a laskavá zdála se bytost. 157. tu jsem se cizího muže na vše o té planetě tázal, 158. na jeho pokolení a o všech ostatních věcech,</p>	<p>118. but <u>not</u> having <u>found</u> any <u>sign</u> of our <u>cosmos-observient</u> <u>sheep</u>, 119. we <u>took off aloft</u> to the <u>cosmos</u> and departed that <u>alien planet</u>, 120. <u>awestruck by natural wonders</u>, still <u>marvelling</u>, <u>each</u> in his <u>heart</u>. 121. <u>Next</u> on, we <u>came</u> to a <u>planet</u> while <u>cruising</u> our <u>starry voyage</u>, 122. <u>which</u> from <u>afar</u> we had <u>rated</u> as <u>being</u> life-<u>accomodating</u>, 123. but <u>found</u> that the <u>air</u> was quite <u>bad</u> and in <u>fact</u> was <u>exceptionally</u> <u>lethal</u> 124. <u>totally unfit</u> to <u>breathe</u> and the <u>planet</u> for <u>life</u> unfit <u>too</u>. 125. <u>This</u> having <u>seen</u> we made <u>ready</u> once <u>more</u> to fly <u>off</u> to the <u>cosmos</u>, 126. but <u>suddenly</u> noticed a <u>creature</u> was <u>living</u> there <u>for</u> it was <u>walking</u>, 127. <u>like</u> a <u>terrestrial man</u> in appearance and <u>walking erect</u>, 128. <u>wearing</u> a <u>diver-like suit</u> and also a <u>mask</u> on his <u>face</u>, 129. <u>thwarting</u> the <u>scourge</u> of the <u>air</u> which by (<u>Greek</u>) latterday earthly <u>men</u> 130. as “<u>gas</u>” would yet <u>come</u> to be <u>labelled</u>, so <u>dressed</u> was the <u>strange</u> little <u>man</u>, 131. <u>gathering mushrooms</u> that <u>grew</u> on the <u>ground</u>, likely <u>served</u> as his <u>food</u>. 132. So I found <u>myself</u> rather <u>keen</u> to learn <u>what</u> kind of <u>creature</u> this <u>was</u> 133. <u>therefore</u> I <u>donned</u> my own <u>mask</u> which I <u>set</u> snugly <u>onto</u> my <u>head</u> 134. <u>all suited up</u> I left <u>ship</u>, that is <u>jumped</u> from it <u>down</u> to the <u>ground</u>, 135. of <u>course</u> not <u>alone</u>: with me Ivo the <u>burly</u> and <u>guardian</u> <u>robot</u>, 136. <u>Franta</u> then <u>followed</u> the <u>android</u>, as <u>our</u> <u>universal</u> translator, 137. <u>himself</u> bearing <u>over</u> his <u>body</u> that <u>casing</u> which <u>earthly</u> men <u>speak</u> of 138. <u>called</u> a “<u>Space-man-suit</u>”, by <u>British</u> and <u>after</u> their <u>ilk</u>, other <u>men</u>, 139. a <u>rather</u> more <u>suitable</u> <u>wording</u> would <u>be</u> a space-<u>skunk-suit</u> indeed, 140. <u>not overlooking</u> the <u>mask</u>, to <u>protect</u> against <u>poisonous</u> <u>gas</u>, 141. while the <u>head</u> of the <u>suit</u> was <u>equipped</u> with a <u>megaphone</u>, <u>incorporated</u>, 142. <u>which</u> is more <u>commonly known</u> as a “<u>loudspeaker</u>”, <u>since</u> it <u>enables</u>, 143. one <u>loudly</u> to <u>speak</u> or to <u>shout</u>, even <u>while</u> in his <u>casing</u> enclosed. 144. <u>Thus</u> then <u>equipped</u>, we went <u>over</u>, to <u>meet</u> with that <u>alien man</u>. 145. <u>He</u> being <u>gripped</u> with a <u>fear</u> tried to <u>run</u> from me <u>fast</u>, far <u>away</u>, 146. <u>but</u> as he <u>did</u> so our <u>Franta</u> <u>addressed</u> him in <u>different</u> <u>tongues</u>, 147. <u>finally</u> <u>hitting</u> the <u>right</u> one, to <u>which</u> the man <u>gave</u> him an <u>answer</u>. 148. <u>Thus</u> then with <u>various</u> <u>words</u>, while still <u>standing apart</u> from each <u>other</u> 149. <u>lengthy</u> was <u>our</u> conversation of <u>mutual</u> <u>questions</u> and <u>answers</u>. 150. <u>Finally</u>, <u>onto</u> our <u>ship</u> we <u>invited</u> our <u>good</u> fellow <u>man</u>, 151. <u>which</u> he <u>agreed</u> to and <u>ventured</u> on <u>board</u> our own <u>melanous</u> <u>ship</u>. 152. <u>Inside</u>, when he <u>took</u> off his <u>suit</u>, then <u>revealing</u> his <u>true</u> form and <u>nature</u>, 153. turned <u>out</u> to be <u>different</u> from <u>humans</u>, or <u>other</u> <u>terrestrial</u> <u>creatures</u>, 154. <u>for</u> he <u>besported</u> a <u>beak</u>, which was <u>odd</u> and is <u>hard</u> to <u>describe</u>, 155. while <u>having</u> four <u>claws</u> on each <u>hand</u>, as is <u>usual</u> for <u>some</u> kind of <u>parrot</u>, 156. but a <u>wholly</u> <u>intelligent</u>, <u>gentle</u> and <u>mildmannered</u> <u>creature</u> he <u>seemed</u>. 157. At which <u>point</u> I requested the <u>stranger</u> might <u>tell</u> me <u>about</u> his home <u>planet</u>, 158. to <u>tell</u> of his <u>tribe</u> and <u>descent</u> and of <u>all</u> kinds of <u>various</u> <u>things</u>,</p>
---	---	--

<p>160 ἀήρος βλαβεροῦ ἄλλων δέ τε συμφορεᾶν. ἀλλὰ δέ μοι ξεῖνος ἔπεισιν πολὺ πρῆγμα ἐδείκνυ καί μοι ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα. ἀλλά γε Φράντα μεταφρήζων μετέθηκε ἅπαντα· »Εἰρωτᾶς, ὦ ξεῖνε, μεῖν γενεῆν τε δόμον τε καὶ περὶ ἀήρος βλαβεροῦ ἄλλων δέ τε πάντων. 165 Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω πολὺπικρον πρῆγμα περ ἔστιν. Εἰμὶ δ' ἐγὼ πύματος πάντων τούτῳ ἐνὶ πλάνῃ ζῶων τῶν φρονίμων χαλεπὴ ἔλε μοῖρα κραταιῇ καὶ τε πόθος μὲν ἀμέτρητον κέρδους κατέπεφνε. Πρῶτα δ' ἐκεῖ ἔχομεν ξεῖνόν τ' ἄτοπον πολίτευμα 170 ὡς μὲν εἰώθησάν τοι ἐνίσπειν ἄμμι γέροντες. Πάντα γὰρ ἦν μὲν κοινὰ δὲ δημοτικ' ἀνδράσι πᾶσι οὐδ' ἄρα τίς τί γ' ἔχειν ἴδιον δὲ δύναιτο πολίτης. Μοῦνοι οἱ κόραμοι ἴδιον δῶ εἶχον ἕκαστος καὶ ἔτι κτήματα πολλὰ ἕως μὲν ἦθος ἀνάκτων, 175 ἀλλὰ μὲν οὐκ ἰδίην κτήσιν κλήσει καλέοντο μούνως αὐτοτάτην – οὔτις γε διάστασίς ἐστι – καὶ φάσκον πάντων καὶ πάντα τὰ κοινὰ ἔχεσθαι ψευδολογίζοντες, ἀλλ' αὐτοὶ εἶχον ἅπαντα, ἀλλ' ἄλλοι πάντες τούτων ὡς δοῦλοι ἔεσκον. 180 Τοῖσιν κοινοῖσιν φωτέσσιν ἠὲ γυναικῶν οὕτως ἦνδανε θυμῷ, ἀτὰρ οὔτις φάνε πρῆξις, ὡς τούτων κόραμοι φύλακας εἶχον πολιώμους. οὕτως πικροτάτην ζωὴν πᾶς λαός περ εἶχεν. Ἄλλὰ βάδην τε βάδην μεταμορφήθη φρεσὶ θυμὸς 185 παμπόλλων ἀνδρῶν παμπόλλων ἠὲ γυναικῶν καὶ τοῖς ἡγεμονεῦσι ἀπόστασιν αἴψα ἔθηκαν, κάββαλον ἄρχοντας, στήριξαν δημοκρατίην. Ἄλλὰ γε πάντα πάλιν τε καταντικρὺς τε τέτευχαν, οἷα τὰ κοινὰ γ' ἔσαν, τάδ' ἰδιώτησαν ἅπαντα 190 ἀνδράσι πιπρήσκοντες, ὅσοι τοι ἀφνειοὶ ἔησαν ὡς καὶ χρήμασι τινέμεναι ὀλίγου περὶ πάντων τοῦ κακκᾶν ἰδὲ καὶ ὀμίχην περᾶν τε ὁδοῖ καὶ τοῦ ἀφῦσαι ὕδωρ ψυχρὸν πίνεμεν δέ τε λουσαί. Εἰς τέλος αὐτὸν ἀήρ' ἴδιον πρητῆρι πέπαρκαν 195 ὡς μὲν πιπράσκειν πάντεσσιν αὐτὸ τὸ πνεῦμα. Ἄλλ' οὐκ ἦν δυνατόν πρῆξαι πάντη ὅδ' ἀήρ ἦν καὶ πάντες πνεῦόν μιν ἀκηδεῖς αὐτόματοί τε. Εἰς τέλος ἀήρος κετημένος ταῦτ' ἐδίκασεν· Βεβλαφέναι μὲν ἀήρα ὅλον ὀλοῶ διὰ καπνῷ</p>	<p>159. také o zhoubném plynu a ostatním, co se zde sběhlo, 160. ale mi cizí ten tvor tu mnohé ukázal věci 161. a mně odpovídaje tu pravil perutná slova 162. avšak tlumočník Franta ty všechny přeložil řeči: 163. "Cizince, tážeš se mne na rod můj a domácí místo 164. a o zhoubném i plynu a všechněch ostatních věcech. 165. Tobě tedy to řeknu. Však přetpřká věc je to věru. 166. Jsem totiž poslední tvor z těch všech, co u nás zde žili, 167. bytosti mající rozum. Nás zlý a silný vzal osud 168. a nás nezřízená zde po zisku zhubila touha. 169. Nejprve měli jsme tedy též divný nezvyklý režim, 170. tak jako starcové naši nám vyprávět bývali zvyklí: 171. Všechny že všechněm mužům tu věci společně byly, 172. ani nic vlastního žádný tu z občanů nemohl mít. 173. Pouze vedoucí muži svůj vlastní dům měli každý, 174. také poklady mnohé tak jak je způsobem vládců, 175. avšak majetek svůj tu soukromý nenazývali 176. nýbrž ho osobním zvali — leč ovšem v tom není rozdíl — 177. a pořád říkali dál, že všechno všem společně patří, 178. lživé vedouce řeči, neb sami vlastnili všechno, 179. avšak ostatní všichni jim jako otroci byli. 180. Těmto obecným mužům i také obecným ženám 181. nic se to nezdálo v mysli, však žádná nebyla pomoc, 182. neboť vládcové jejich též měli strážníky mnohé, 183. takto velice trpký lid všečen život tu vedl. 184. Avšak pomalu přece se všechněm změnila mysl, 185. většiny veliké mužů a většiny velké i ženštin, 186. a potom náčelníkům i povstání sdělali rychle, 187. shodili dolů vládce a zavedli demokracii. 188. Ale nazpátek všechno se opět naopak stalo: 189. Věci, jež obecné byly, ty zesoukromnili všechny, 190. prodavše oněm je mužům, co z dřívějšíka bohatí byli, 191. že bylo penězi platit pak za všechno téměř už nutno, 192. za možnost na záchod chodit a vůbec i kráčet cestou, 193. pak i za čerpání vody tu na pití anebo mytí. 194. Nakonec samotný vzduch též jednomu prodali muži, 195. aby prodávat mohl pak všechněm dýchání samo. 196. Leč to se nedalo dělat, neb vzduch byl na všechněch místech, 197. všichni ho dýchali tvoří vždy bezděky, automaticky. 198. Nakonec o soukromém tom vzduchu rozhodli takto: 199. Aby zkazili vzduch ten všečen smrtícím plynem,</p>	<p>159. also about the gas lethal, and all that had happened hereto, 160. and kind to oblige me, the stranger did clarify numerous things, 161. speaking in answer to me, he let forth the most winged of words 162. but all these, interpreter Franta did capture, and thus did translate: 163. "Stranger, I note that you ask me to tell of my family, home, 164. and of that most pestilent gas and of all other relevant things. 165. So, I shall presently tell you. However this matter is bitter. 166. I, you see, am the last creature of all who once lived on this planet, 167. the last of us reasoning beings. Meeting fate evil and strong, 168. ruined by rampant desire for profit, by runaway greed. 169. Right at the start we had had here an eccentric political system, 170. as our elders always did tell us whenever the subject came up: 171. Everything was held in common, belonging to men one and all, 172. nothing could be any person's, for any to have as his own. 173. Only the leaders of men having each a fine house for himself 174. as well as their numerous treasures, as rulers do tend to acquire, 175. however this property could not be spoken of as something private, 176. was called for their personal use – but of course there's no difference in that – 177. and still they continued to say that they shared every thing with all others, 178. lying, pretending and false, since they did have it all for themselves, 179. all of the rest of the men being nothing but slaves to the few. 180. This, common men, common women did not find at all to their liking, 181. no good of it coming to mind, though simply there was nothing for it, 182. given their rulers were also surrounded by guardians a-plenty, 183. and so were embittered the lives which all ordinary people here led. 184. Nevertheless, slow but sure did come change, everyone changed their mind, 185. most if not all, a majority of the men there as well as of women, 186. leading up to a rebellion, the swift overthrow of their chiefs, 187. they brought down their rulers of old, and installed a democracy rather. 188. But then all returned much the way it had been and the contrary happened: 189. Things that had been held in common by all now became privatised 190. having been sold to those men who themselves gained their wealth in the past, 191. now there were fees to be paid for essentials, and things that were needed, 192. to go to the toilet or go anywhere by a road, even walk, 193. then a charge for the drawing of water for drinking or washing. 194. Then, in the end, they sold rights to a man for their very own air 195. so he could sell on to them what was needed for breathing itself. 196. Yet, it could not be achieved, since the air was all round in all places, 197. which creatures from time immemorial had been breathing, glibly and blithely. 198. So, in the end, on the matter of privatised air they decided: 199. First to bespoil all good air by releasing a most deadly gas,</p>
--	--	---

<p>200 σκηφάνδρας τε προσωπίδι' αὐτοῖσι πιπράσκειν, ώς οὔτις τούτων πλάνη ἔπι βιοφορεύτων πλεῖν πνεύειν γε δύναίτο Ἄ7τερ τὰ νομίσματα τῖσαι. Ἄλλα σχῆμα πάλιν κόψεν κεκτημένον ἄνδρα πάντας τ' ἄρχοντας, τοὶ τόνδ' ἰδίησαν ἀήρα. 205 καπνὸς γὰρ βλαβερὸς καρτερώτερος ὤκα τέτυκτο ἢ ὡς σκηφάνδρη καὶ μάσκα δύναντ' ἀπαμῦναι. Πάντες τῶ πλάνη βλαβεροῦ καπνοῦ ὄλοντο ζῶων τῶν φρονίμων καὶ ἄλλων ἐγγὺς ἀπάντων. Μοῦνος ἐγὼ πέρι καὶ λιπόμην ἄλλοι ὀλίγοι τε, 210 οἷ γε μεταλλεῖω μὲν ὀρύσσαμεν ἤματα πάντα καὶ μὲν ἔπειτ' ἀνέδυμεν ἐνὶ πεδίω καὶ ἀήρι ἤδη καπνὸς ἔην ἀμαλώτερος, ὥστε δυναστὸν ἦν ζῆν εἶν πλάνη ζῶοις φορέουσι σκαφάνδας, ἀλλὰ καὶ ὡς πάντες μὲν ἐμοὶ ἐρήρηες ἐταῖροι 215 κατ' ὀλίγον φθίχθησαν, ἐπεὶ ὀλοὸς κτάνε καπνός. Μοῦνος ἐγὼ λιπόμην πύματος φύλου ἄπο ζῶων, οἷα γὰρ ἐφθάρηται λαιμαγρίας ἰδίησι καὶ πόθος μὲν ἀμετρήτου κέρδους γε ἔπεφνε.« Ἵς φάτο θῆρ φρόνιμος, Φράντης μετέθηκε ἅπαντα. 220 Ἐν πλοίω δ' ἄρα πάντες ἀκῆν ἐγένοντο σιωπῇ ρήματα θηρωοῦντες, ἐπεὶ μάλα κάρτερον ἦεν. Ἵστερον αὖ πύματον λελιπόντες ἄνερα πλάνη ἐπτάμεθ' εἰς κόσμον θαυμάζοντες περὶ πάντων. Ἵενθεν μὲν πλέομεν βάθεισιν κόσμοιο κενοῖο 225 Μανδὺν τητοῦντες καὶ μῆλον κοσμοθεωροῦν. Πλανήτην μὲν ἔπειτα ἀφικόμεθ', ὧ τοι ἔναιον ξεῖναι οὐσίαι χαλεπαὶ ἔπεισιν διαγράψαι, αἷ μὲν φοίταον πεδίον πισύρεσσι πόδεσσι καὶ εἶχον χεῖρας ἢ χήλας ἐξ ἰδὲ κρᾶτος 230 φῶοῦσας ἰδὲ καὶ τρία ὄμματα θαῦμα ἰδέσθαι καὶ ἦσαν φύσεες μὲν χρώμασι πᾶσι χαιναὶ χλωραὶ καὶ κύαναὶ καὶ ἐρυθραὶ καὶ ἰδὲ λευκαὶ χρωῖ γε παμπόλλω καὶ χάρμα ἔην ὀράασθαι. Αὐταὶ οὐσίαι οὐκ οἴκους οἰκοδόμησαν, 235 ἀλλ' ἐν μύκησίν τοι ἔναιον ὀμβριμοφύτοις, ἐν τοῖς μύκησίν γ' οἰκίματ' εὖοις ὀρύσαντο. Οὐσίαι φρόνιμα ἦσαν ξεῖναι ἀτοποὶ περ καὶ γλώσσην μὲν ἔχοντ' ἰδίην λυγρὴν δέ τε φωνήν, ὡς καὶ Φράντα μεταφρήζων μετατίθετο ῥῆμα. 240 Οὐδ' οἱ πετράποδες χαλεποὶ ἡμῖν ἐφαινοῦντο,</p>	<p>200. a jim prodávali pak skafandry, jakož i masky, 201. aby pak na planetě té žádná z bytostí živých 202. nemohla dále víc dýchat, když peníze neplatila by. 203. Ale plán tento se zvrátil a zasáhl vlastníka vzduchu, 204. jakož všechny též vládce, co na vzduchu měli svůj podíl. 205. Neboť otravný plyn se rychle silnějším stával, 206. nežli ho skafandr mohl a maska zadržet tvorům. 207. Všichni na planetě naší tím zhoubným zhynuli plynem 208. z tvorů s rozumnou myslí a z ostatních též téměř všechno. 209. Jenom já jsem to přežil a jiní nemnozí se mnou, 210. kteří v hlubokých dolech jsme kopali po všechny časy, 211. a když jsme vystoupili pak na vzduch a na povrch země, 212. již tu zas zeslábl plyn, že bylo přece jen možno 213. na naší planetě žít, kdo nosil skafandr stále. 214. Ale i tak se stalo, že všichni mí druhové dobří 215. zakrátko zhynuli též, neb plyn k nim pronikl zhoubný. 216. Jediný zůstal jsem já tu poslední ze tvorů oněch, 217. kteří zahynuli tak na vlastní hrabivou mysl, 218. a je nezřízená zde po zisku zhubila touha." 219. Tak pravil rozumný tvor a Franta přeložil všechno. 220. Všichni v plavidla našem tu umlkli, seděli tiše, 221. věci ty kontemplující neb silná fakta to byla. 222. Později posledního tam planety nechavše muže, 223. vzhůru jsme do kosmu vzlétli a všem se divili věcem. 224. Odtud dále jsme pluli tam propastmi prázdného kosmu, 225. Mandyse hledající a ovci, jež sleduje vesmír. 226. Na planetu jsme pak přišli, na které bydleli tvoří 227. velmi podivní také, a těžko slovy je popsat. 228. Po zemi kráčeli totiž ti tvoří po čtyřech nohách, 229. ale měli též pracky, anebo jakési ruce, 230. z jejich rostoucí hlavy a oči tři, na podiv pohled. 231. A byly bytosti tyto i zářivé, rozličných barev, 232. žluté, modré a rudé a jiné byly zas bílé, 233. ve všech možných tam barvách, to radost bylo se dívat. 234. Tyto bytosti také však neměly sídla svá v domech, 235. ale v obrovských houbách tam bydlely, mocného vzrůstu, 236. a v těchto velikých houbách si vykopávaly sídla. 237. Byly to bytosti chytré, byt' divné a na výsost cizí, 238. měly jazyk též svůj a libým mluvily hlasem, 239. takže tlumočník Franta nám všechny přeložil řeči. 240. Aniž čtyřnožci tito se zlými nám jeví býti,</p>	<p>200. so as to then sell on to all some protective attire, and masks, 201. thus on the planet no creature remaining among living beings 202. freely to breathe any more, without having the money to pay. 203. However this plan went awry and rebounded upon the air owner, 204. as well as the rulers and those who in dealings with air had their share. 205. Because of the fact that the poisonous gas became rapidly stronger 206. than what the suit and the mask that the creatures had on could hold back. 207. So, everyone on our planet, was killed by that pestilent gas 208. all of the rational beings as well as most everything else. 209. The only survivors were I and a few other men who were with me, 210. having been digging quite timelessly deep down in underground mines, 211. and when we came up and got back to the air that was there on the surface, 212. found that the gas had already been weakened enough to enable 213. those who were wearing a suit at all times, on the planet to live. 214. But even so it transpired that all my good fellow companions 215. also soon perished, their suits penetrated by gas pestilential. 216. Alone I remain here, the last of my kind and those very same creatures, 217. who died as a consequence dire of how avarice altered their minds, 218. ruined by rampant desire for profit, by runaway greed." 219. So said the rational creature, by Franta translated entirely. 220. All those aboard our vessel fell silent there quietly sitting, 221. all contemplating those things which were powerful, much to absorb. 222. Later on having left there on that planet that last man standing, 223. up we took off into space, still everyone pondered those things. 224. From there on we cruised along further, through chasms of vast empty space, 225. still on the lookout for Mandys, with cosmos-observient sheep. 226. Next on, we came to a planet on which we found creatures were living 227. also most curiously strange and most certainly hard to describe. 228. For not only did these same creatures traverse the dry land on all fours, 229. but they did also have paws, at least something to hands quite akin, 230. growing right out of their heads, which had three, strange to look upon eyes. 231. These very creatures were glowing and vibrant, with numerous colours 232. yellow and blue were, and red, too, while others were just simply white, 233. all in all possible colours there, it was a joy to behold. 234. These very beings, however, did not have their homes inside houses, 235. but in most gigantic of mushrooms there lived, of most powerful size, 236. for into these very large mushrooms they dug, excavating their homes. 237. They were intelligent creatures, although very strange and quite foreign, 238. having their very own language they spoke in melodious voices 239. whereto interpreter Franta translated for us all their speech. 240. Whilst these same quadruped creatures appeared to us not to be evil,</p>
---	---	--

<p>245 ἀλλά γε ξεινοφίλοι καὶ ἡμῖν πρόφρονες ἦσαν καὶ γε σέβονθ' ἡμᾶς ὡς δαίμονας οὐρανίωνας. Δεῖξαν καὶ ἡμῖν τινα εἰκόνα ὡς αἰνιγμα εἶν μεγάλη πίνακι σφισιν ἀγνὸν εἶχον ἄγαλμα ὡς εἰν τῆ οὔτις δύνανται φρόνιμόν τι θεᾶσθαι. ἀλλ' ἦσαν μούνως σπῖλοι τινος κηλιδές τε καὶ φῆσαν ταύτην τὴν εἰκόνα τοῖσι δοθῆναι πρῶτα θεῶν μακάρων ἅπο τῶν μὲν ἀπουρανιώνων. Εἷ κέν τις βλέψη εἰν εἰκόνι τι φρόνιμον φῶς, 250 τοῦτος φῶς ἔσεται ἀγαθὸς ἢ τε καλὸς τε, ἀλλ' εἰ φῶς οὔτι βλέψη πίνακι φρόνιμόν περ, τοῦτον ἀποκτάμεναι πασῖν δέον ἐστὶ πολίταις ὡς βλαβερόν τε κακὸν ζωῆς οὐκ ἄξιον ὄντα. Ἄλλ' ὡς οἱ φῆσαν, οὔτις τι βλέβειν ἱκανὸς ἦν 255 εἰκόνοσ εἰν πινάκη· κταμέναι πάντες γε δέοντο. καὶ ἡμᾶς ἔθελόν γ' εἰρωτᾶν ὥστε θεοὺσ περ οὐρανόθεν καταβάντες - ἐπεὶ νόος ἐστὶ μέγιστος - Ἥμῖν δερκομένοις οὔτις φρονίμη φάνε μορφή. Εἰς τέλος ἱητῆρ καὶ τεχνόσοφος δέ τε Βουρδα φροντῖν καὶ τι νόημα λάβον πίνακος πέρι ταύτης. Πρῶτα μὲν ἱητῆρ ὀφθαλμοὺσ ἐξήτησεν 260 πολλῶν τετραπόδων ξείνων καὶ εἶλε νόημα ὡς μὲν τετράποδες πάντες καὶ τυφλοὶ ἔησαν ὄμματι εἰν μέζω τε δύω ἀγαθῶ περ ἐέστην. Ἐκ νηὸσ κάλεσαν Τόνδην ῥόβωτον πολὺμητιν καὶ μιν βλεψαμέναι εἰς εἰκόνα τὴν ἐπίττελον ὡς τρισὶν ὀφθαλμοῖσ· ὅδε πείθετο Τόνδα ῥοβώτης καὶ τοῖσιν δεῖξεν εἰν αὐτοῦ τηλεορώσει 265 εἰκόνα, τὴν εἶδέν γ' ἦως τρισν ὀφθαλμοῖσιν ὄρνιν μὲν μεγάλην ἦωσ χθονὶ ὄρνισ αἰητὸσ μακρῆσιν πτερύφεσσι πεταζομένην ἐν ἀῆρι καὶ δρύα καὶ σπιλάδασ ἰδὲ καὶ καλιῆ δέ τε τέκνα τοῖσιν δ' οἰωνὸσ φέρεν ἰχθὺν εἰν ὀνύχεσσιν. Ἔγνωμεν φανερώσ κομπουτήροσ τινος ἔργον 275 πυκνὰ λογισάμενον τρισὶν ὄμμασι μούνον ὀράσθαι καὶ ὡσ τσι δῶκεν τὴν εἰκόνα τεραπόδεσσι δυσγενεῆν τριτάτου τοῦ ὀφθαλμοῖο ἀμύναι, ἀλλὰ ταχὺσ μὲν ἔην καὶ δυνατῆ καταλῦσαι ἐκκλησὶν διὰ τεχνομένην, ὡσπερ θέλεν οὔτος 280 Τὸν Τόνδην κτίσαι ἄλλην τὴν εἰκόν' ἄνωγον ἐν τῆ γ' αἰητὸσ δυσὶν αὐθ' ὀραατέοσ εἶῆ</p>	<p>241. ale pohostinní a laskaví všichni k nám byli, 242. neboť nás uctívali jak bohy, přišedší s nebe. 243. Ukázali nám také pak jakýs záhadný obraz, 244. na velké tabuli jakés, to byl jim posvátný předmět 245. neboť nebylo tam nic vidět, co mělo by smysl, 246. ale jen jakési skvrny a také jakési čáry. 247. A tu říkali nám, že obraz tento jim dali 248. dříve blažení bozi, již dolů sestoupili s nebe. 249. Jestliže na obraze tom muž cos se smyslem spatří, 250. tento muž bude dobrý a vznešený, jakož i krásný, 251. ale když na tabuli muž jiný nic se smyslem nezří, 252. potom občané všichni ho mají povinnost zabít, 253. jakožto zhoubného muže a špatného, jenž žítí nemá. 254. Ale tak jak nám řekli, že nikdo nic nemohl vidět 255. na té obrazu desce a všichni že měli by zemřít. 256. Nyní se na tabuli tu chtěli vyptat a zjistit, 257. a nás chtěli se na ni též otázat, jakožto bohů, 258. kteří sestoupili s nebe, neb máme nejvyšší moudrost. 259. Nám, když na to jsme zřeli se jasný tvar nejevil žádný. 260. Nakonec ale náš lékař a moudrý technik i Burda 261. dostali nápad a názor tam o té obrazu desce: 262. Nejprve prozkoumal lékař těch tvorů čtyřnohých očí 263. mnohých, a prozkoumav je, tu k tomu názoru došel, 264. že tito čtyřnožci všichni jsou totiž na jedno slepí 265. oko, co uprostřed mají, však druhé dvě oči jsou dobré. 266. Z lodi pak zavolali tam chytrého robota Tonda, 267. a pak mu nařídili se na tu tabuli dívat 268. jakoby oči měl tři — a robot poslechl Tonda, 269. a pak jim ukázal též tam na své rozvodné skříňce 270. obraz, který by viděl, když třema by očima hleděl. 271. Pták tam veliký byl, jak na zemi bývá pták orel, 272. mohutnými tam křídly jak vzhůru nese se vzduchem, 273. jakož i stromy a skály a hnízdo, v něm mladí ptáci, 274. těm pak veliký pták tam nese ve spárech rybu. 275. Poznali jsme teď zřejmě, že počítače je to dílo 276. složitě spočítané, by pouze tři oči je zřely, 277. a že as někdo dal ten obraz čtyřnohým tvorům 278. aby tak degeneraci jim odvrátil třetího oka, 279. ale ta nastala rychle a nelze ji zarazit bylo 280. umělým výběrem tvorů, jak zřejmě ten dárce měl v plánu. 281. Tondovi pak jsem dal rozkaz, by jiný vytvořil obraz,</p>	<p>241. <u>showing hospitable nature and kindness, they treated us well,</u> 242. <u>since we were worshipped as gods, having come to them down from on high.</u> 243. <u>Then the time came and they showed us a rather mysterious image,</u> 244. <u>up on a large kind of board, in itself likely idol of worship,</u> 245. <u>for there was nothing to see on it else to make sense out of, plain,</u> 246. <u>since there were only some spots there, as well as a number of lines.</u> 247. <u>And here we were told that this image was something once given, donated</u> 248. <u>by earlier most blessed gods, who had come to them down from the skies.</u> 249. <u>If in that picture a man looking on should discover a meaningful image,</u> 250. <u>he would be good and be noble, and would be most certainly handsome,</u> 251. <u>but if looking on at that board he'd see nothing that made any sense,</u> 252. <u>then, all the citizens had without fail, as a duty, to kill him,</u> 253. <u>as that kind of man is malignant and ill and has no right to live.</u> 254. <u>But as they went on to inform us, none out of them had any inkling</u> 255. <u>what was on that board to be seen, which meant they were all due to die.</u> 256. <u>Now they were keen to inquire of us, in that board to discover</u> 257. <u>what we might make of it seeing as we too were gods, evidently,</u> 258. <u>who had descended from heaven, possessing the greatest of wisdom.</u> 259. <u>Us, nothing struck upon looking, no meaningful shape therein seeing.</u> 260. <u>Eventually, though, our physician and technical wizard, called Burda,</u> 261. <u>got an idea, opinion about that same image and panel:</u> 262. <u>First, as a doctor, inspecting the eyes of the four-legged creatures</u> 263. <u>not one but many, his finding, conclusion, opinion reached,</u> 264. <u>was that the quadrupeds blind were, though only in one of their eyes,</u> 265. <u>which was the one in the middle, the other two eyes were still good.</u> 266. <u>So from the ship we called Tonda, the smartest of robots we had,</u> 267. <u>asked him to look at the image which we had been shown on the panel</u> 268. <u>like he had three eyes – thus obeying, then Tonda the robot did capture,</u> 269. <u>then showed to the others the image displayed on his visual case,</u> 270. <u>being the image they would see, if with all three eyes they were looking.</u> 271. <u>There a great bird flew, an eagle, as he would be called on the Earth,</u> 272. <u>on large outspread wings he was soaring, up in the air, borne aloft,</u> 273. <u>also some trees and rock features, a nest in which nestled some young,</u> 274. <u>to whom the great bird was seen bringing some food, with a fish in his clutches.</u> 275. <u>We were now clear that the work was most surely computer created</u> 276. <u>intricately calculated, for solely three eyes to make out,</u> 277. <u>somebody once having given this painting to four-legged creatures</u> 278. <u>so as to avoid loss of sight of the third eye through degeneration,</u> 279. <u>but it came quicker than could have been stopped by appropriate breeding,</u> 280. <u>by artificial selection of creatures, as clearly the donor had planned.</u> 281. <u>To Tonda I then gave the order, to make a new, separate picture,</u></p>
---	--	--

<p>285 ὀφθαλμοῖς, εἴ κεν κατόπισθεν βλέψατο ζῶον. Σφόδρα λογιζόμενος ῥόβος Τόνδης ἐποίησεν. Τὴν μὲν γηθόσουνοί γε τετάρποδες εἰσορώοντα ὡς τοὶ αἰητὸν θεὸν ὑψηλὸν σέβον αὐτοί. Ἴμεῖς δ' ἐξείης ἐπιβήσαμεν ἀστεροπλοῖον, ἐπτάμεθ' εἰς κόσμον ξεῖνον πλάνην λελιπόντες (Μανδὺν ζητοῦντες καὶ μῆλον κοσμοθεωροῦν). 290 Πλανήτην μὲν ἔπειτα ἀφικόμεθ' ἀστρονέοντες, ὡς μὲν ἄῆρα ἔχεν καὶ που ζῆν μῆλα δύνατο. οὗτος ξεινότατος πάντων ἡμῖν ἐφάνεσκεν. Ξεῖνον μὲν πεδίον τε λίπος τι κακὸν ἐ κάλυψεν, αἰσχροῦ κακωδῆ πνευῆεν πλάνην κάτα πάντα. οὐδέ τέ τις βοτάνη ἔσκεν πλάνη ἐνὶ τούτῳ, 295 ἀλλὰ φύον ξεῖνοι μῆκοι στερεοὶ χθονὶ ῥάβδοι τῶδ' ἔπι ἐρχόμενοι κεκαμήκαμεν ἠὲ τε θῆρες ὡς μὲν καρτοτέρη χθονίη ἦν ἴς βαρύτητος. θῆρας μὲν ξείνους περ ἐλεύσομεν θαῦμα ιδέσθαι φθειρέσσι γαίῃ περ εὐοικότας, ἀλλὰ πέλωρα 300 τούτων μὲν μέγεθος τῶν πώλων ἴδον ἔσκεν. οἱ μεγάλοι φθειρές ῥύγχοισιν ἐοῖς τρυπάνιζον τοῦ πλάνου δάπεδον αἰνίγμα τόδ' ἔσκε θεωρεῖν. Εἷς μὲν ἐμῶν ἐτάρων φείσῳ ξεῖνον βάλε θῆρα. Βλήμενος ἐξαπίνης διεφῆνατο ἠὲ τ' ὀμίχλη καὶ μὲν ἄφαντον ἔφου τὸ πέλωρ καὶ οὐ πλέον ἔσκεν. 305 Οἱ δ' ἄλλοι φθειρές φανερώς μὲν οὔτι νόησαν, φαῦλοι καὶ βραδέες καὶ κωφοὶ θῆρες ἔσκεσαν. Ἄλλὰ μὲν ἐκ τρώγλης, τὴν φθεῖρ κταμένος τρυπάνισεν σφόδρα τε καὶ μαλερώς ἔθορον μάλα αἶμα κελαινόν. 310 Ἴμᾶς εἰσορόωντας ἔλε τρόμος εἰδομένους νῦν τοῦτον πλανήτην ζῶον δ' ἔμειναι ἓνα μακρὸν οὐ πέτρης ἰδὲ καὶ γαίης ζωῆς δέ τε σαρκὸς καὶ γε φόβος μ' εἶλεν καὶ ἐμοὺς ἐρήρας ἐταίρους, μὴ πλάνης ζωὸς μαρψεῖη ἠὲ τε φθῆρας. 315 Εἷς πλοῖον φύγομεν φοβεροὶ μάλα καὶ τρομέοντες. Αὐτίκη ἀπύραυλος ἔλασεν πλοῖον πεδίωφιν, ἐπτάμεθ' εἰς κόσμον ζῶον πλάνην λελιπόντες. Πλανήτην μὲν ἔπειτα ἀφικόμεθ', ὧς τοὶ ἔναιον ὄμβριμα ὄντα πέλωρα, τὰ γὰρ φόβος ἦν ὀραῖσθαι, 320 λάσια καὶ κέρασιον κνώδεις χεῖλης τ' ἀραρώτα παμπόλλης μορφῆσὶ τε χρώμασι θαῦμα ιδέσθαι. Ἴμῖν ἐρχόμενοι πλάνη τοὶ ἐναντίον ἦλθον</p>	<p>282. ve kterém skrytý orel a ostatní mohlo se vidět 283. pouze očima dvěma, když za povrch tvor by se díval. 284. Prudce tu počítaje ho robot vytvořil Tonda. 285. Čtyřnozí tvorové oni se na něj dívali s plesem, 286. neboť uctívají si tam orla co vrchního boha. 287. My pak po řadě zase jsme vstoupili v plavidlo hvězdné, 288. vzhůru jsme ve vesmír vzlétli a planetu nechali cizí, 289. (Mandysy hledající a ovci jež sleduje vesmír.) 290. Na planetu jsme pak přišli tam při své hvězdnaté plavbě, 291. která měla též vzduch a na níž žít mohly ovce, 292. a ta se nejdívnější nám zdála ze všech těch planet. 293. Divná leč země to byla a pokrytá hnusným snad tukem, 294. také ohydny smrad tam vanul po celé hvězdě. 295. Ani rostliny žádné tam nebyly na oběžnici, 296. ale ze země rostly tam divné, tvrdé leč pruty. 297. Po té se procházejíce jsme znaveni byli jak zvíře, 298. neboť tam silnější byla než na Zemi gravity síla. 299. Zvířata prapodivná jsme viděli, na podiv pohled, 300. podobná pozemským vším, leč byla obludně velká, 301. neboť se velikostí tam snadno rovnala koním. 302. Tyto obrovské vši pak vrtaly rypáky v zemi, 303. v půdě planety té, což záhadné na pohled bylo. 304. Jeden z dobrých mých druhů tu zvíře zastřelil fejmrem. 305. Trefeno zprůhlednělo tu ihned na způsob mlhy, 306. a potom zmizelo vůbec a obludy nebylo více. 307. Ostatní dokola vši si toho nevšimly zřejmě, 308. neboť to zvíře byla mrzká a pomalá, jakož i tupá. 309. Avšak tu z otvoru toho, jež vši byl vyvrtal rypák 310. prudce a velice mocně se ven krev řinula temná. 311. Nás, jak toto jsme zřeli, strach pojal; pochopili jsme, 312. že je planeta tato jen jakési obrovské zvíře, 313. ne snad ze skal a hlíny, však z živé celé je tkáně. 314. A tu pojal mne strach i všechny dobré mi druhy, 315. aby nás planeta živá snad nerozmačkala jak vešky. 316. Do lodi rychle jsme prchli a všichni třáslí se strachem. 317. Ihned ru raketný pohon nám pohnal lodici dobrou, 318. vzhůru jsme ve vesmír vzlétli a planetu nechali cizí. 319. Na planetu jsme pak přišli a na té bydlely zase 320. obrovské obludy jakés, až strach byl na ně se dívat, 321. chlupaté, s různými rohy a zuby, a rovněž i drápy, 322. všemožné měly tvary a barvy, na podiv pohled.</p>	<p>282. in <u>which</u> would be <u>hidden</u> the <u>eagle</u> together with <u>all</u> other <u>things</u> 283. <u>which</u> could be <u>seen</u> when a <u>creature</u> with <u>two</u> eyes would <u>look</u> at its <u>surface</u>. 284. A <u>torrent</u> of <u>computation</u>, and <u>Tonda</u> the <u>robot</u> made <u>good</u>. 285. The <u>quadrupeds</u> <u>looked</u> on in <u>glee</u> with <u>rejoicing</u>, <u>delight</u> and much <u>joy</u> , 286. <u>as</u> they did <u>worship</u> and <u>look</u> to the <u>eagle</u> as <u>chief</u> among <u>gods</u>. 287. <u>Presently</u> <u>we</u> once again boarded <u>our</u> <u>astronautical vessel</u>, 288. <u>up</u> and <u>away</u> to the <u>cosmos</u> took <u>off</u> from that <u>alien planet</u>, 289. (<u>still</u> on the <u>lookout</u> for <u>Mandys</u>, with <u>cosmos-observient sheep</u>.) 290. <u>Next</u> on, we <u>came</u> to a <u>planet</u> while <u>cruising</u> on <u>our</u> <u>starry voyage</u> 291. <u>which</u> having <u>breathable air</u> meant that <u>sheep</u> could be <u>found</u> living <u>there</u>, 292. <u>this</u> one to <u>us</u> did <u>exceed</u> in its <u>strangeness</u> all <u>planets</u> before. 293. <u>Strange</u> but a <u>land</u> it was, <u>covered</u> with <u>loathsome</u> a <u>substance</u>, like <u>fat</u>, 294. <u>also</u> a <u>hideous putrid stench</u> there blew <u>over</u> the <u>planet</u>. 295. <u>Nor</u> were there <u>plants</u> there at <u>all</u> that we <u>saw</u> on that <u>satellite stellar</u>, 296. but <u>out</u> of that <u>land</u> there did <u>grow</u> certain <u>strange</u> and <u>unyielding rods</u>. 297. <u>Crossing</u> that <u>land</u> we grew <u>tired</u> extremely like <u>worn</u> beasts of <u>burden</u> 298. <u>feeling</u> that <u>gravity's force</u> which <u>there</u> was much <u>stronger</u> than <u>Earth's</u>. 299. <u>We</u> beheld animals <u>strange</u> there, to <u>give</u> pause and <u>wonder</u> upon, 300. <u>similar</u> to earthly <u>lice</u>, but for <u>size</u> which was <u>monstrously large</u>, 301. <u>being</u> quite <u>easily equal</u> to <u>horses</u> in <u>terms</u> of their <u>scale</u>. 302. <u>These</u> monstrous <u>lice</u> kept on <u>drilling</u> their <u>snouts</u> into <u>much</u> of the <u>landscape</u>, 303. <u>scouring</u> the <u>planetary soil</u>, that <u>substrate</u> so <u>puzzling</u> in <u>view</u>. 304. <u>One</u> of my <u>good</u> natured <u>fellows</u> shot <u>one</u> of them <u>dead</u> with his <u>phaser</u>. 305. <u>Straight</u> away, <u>on</u> being <u>hit</u>, it <u>became</u> like a <u>mist</u> quite <u>translucent</u>, 306. <u>then</u> disappeared altogether, no <u>trace</u> of the <u>monster</u> was <u>left</u>. 307. <u>Other</u> lice <u>there</u> all <u>around</u> us, had <u>not</u> it seemed <u>so</u> much as <u>noticed</u>, 308. <u>for</u> they were <u>primitive</u>, <u>moving</u> but <u>slowly</u> in <u>body</u> and <u>mind</u>. 309. <u>Nevertheless</u>, from the <u>hole</u> that the <u>creature</u> had <u>drilled</u> with its <u>snout</u> 310. <u>forcefully</u> <u>swiftly</u> and <u>strongly</u> came <u>blood</u> gushing <u>copious</u> and <u>dark</u>. 311. <u>Once</u> we saw <u>that</u>, we were <u>fearful</u>, for <u>swift</u> was our <u>realisation</u> 312. the <u>planet</u> itself was some <u>sort</u> of a <u>living gargantuan creature</u>, 313. <u>Not</u> rocks and <u>mud</u> but <u>instead</u> was <u>entirely</u> composed of live <u>tissue</u>. 314. <u>So</u> I was <u>gripped</u> by my <u>fear</u> at that <u>point</u> as were <u>my</u> good <u>companions</u>, 315. <u>lest</u> that live <u>planet</u> should <u>crush</u> us <u>perhaps</u>, just as <u>we</u> do to <u>lice</u>. 316. <u>Quickly</u> we <u>fled</u> to our <u>vessel</u>, while <u>all</u> of us <u>trembled</u> in <u>fear</u>. 317. <u>Instantly</u>, <u>thrust</u> from our <u>rockets</u> began to <u>propel</u> our good <u>ship</u>, 318. we <u>took</u> off <u>aloft</u> to the <u>cosmos</u> and <u>departed</u> that <u>alien planet</u>, 319. <u>Next</u> on, we <u>came</u> to a <u>planet</u> out <u>there</u>, upon <u>which</u> we found <u>living</u> 320. a <u>breed</u> of huge <u>monsters</u>, quite <u>fearful</u> they <u>were</u> just to <u>lay</u> eyes upon, 321. <u>hairy</u> with <u>various horns</u> and for <u>teeth</u> having <u>fangs</u> , also <u>claws</u>, 322. <u>all</u> sorts of <u>shapes</u> were, and <u>colours</u>, and <u>wonderful</u> <u>strange</u> to behold.</p>
--	---	--

<p>325 ὡς φανερώς ἔθελόν θ' ἡμᾶς ἰδέειν τε πυθέσθαι. Τῶν τράτων ἐν μὲν ποτ' ἐμὲ δράμε χεῖρας ὀρέγνυ, αὐτὰρ ἐγὼ φοβερὸς φεῖσρον ἐρύσας παρὰ μηροῦ τόδ' ἔθελον κτάμεναι, ἀλλὰ προσέφη μ' ἐπέεσσιν γλώσση ἡμετέρῃ· τόδε γὰρ μέγα θαῦμα τέτυκτο· »Τίπτ' Οὐδεῖς με θέλεις κτάμεναι φείσρω πολυπύκρω παιδείης ἔταρον, τὸν μὲν γνῶναι δέον ἐστί; 330 Εἰμί γ' ἐγὼ τὸ πέλωρ τό γε νυκτὶ τοι εἶναι εἰώθει ἰματιοθήκη θαλάμῳ πατρὸς ἐνὶ οἴκῳ τειῶ ὡς παιδὸς καὶ ἡδὺ τὸ δεῖμα ἐτοῖμον. Ἰματιοθήκη σὺν τοι ἦν νυκτὶ ἐκάστη. ἦμος δ' ἠβήσας καὶ τοι θάρσος κίχεν ἀνδρός, 335 τῆμος ἐγὼν ἔλιπον θάλαμον καὶ εἰματοθήκην τούτῳ πλανήτῃ νῦν ναίω σὺν ἐτάροισιν, ἀλλὰ σε νῦν ἤλθον ἀσπάζεσθαι ἔταρον ὦς. Πολλὰς γὰρ νύκτας ἦμεν σὺν ἀλλήλοισιν ἰματιοθήκη μὲν ἐγὼ, σὺ δὲ καὶ ἐπὶ εὐνῇ. 340 Ἀλλὰ γε νῦν ἤλθές μ' ἰδέμεν μὲν ἐμῇ ἐνὶ χώρῃ ἀνὴρ ὥστε μέγας καὶ ἄρχων κοσμοπορευτῶν. τῷδέ μοι ὡς ἐτάρῳ μέγα χάρμα τε κῦδος ὀπάσσων. Ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν ἐτάροις σὶν ἐμόνδε δόμονδε ὥστε πιαινήσω καὶ τοι κλυτὰ ξείνια δώσω.« 345 Ὡς φάτο καὶ νῦν ἐγὼν ἔγνων τὸ πέλωρ ἐνὶ θήκῃ ὡς τόδε ὀφθαλμοῖς ψυχῆς ὀράαν καὶ εἰώθειν ἦμασι παιδείης· νοσταλγίῃ λάβε θυμόν, ἀλλὰ γε φάσματι τῷ ἔπεα πτερόεντα προσηύδων· »Πῶς γὰρ σύγε, φέριστε, λαλεῖς καὶ δῶμα πέπαι 350 φάσμα μόνον περ ἐὼν παιδὸς θυμοῦ τε δόκησις; οὐ γὰρ ἐγὼ περ ἴοιμι τεὸν εἰς χαλκοβατές δῶ ὄξεα γινώσκων, ὅθ' ἔστιν οὐκ ἔστι καὶ αὐτός.« Ὡς ἐφάμην· Τό με δ' αὖτις ἀμείβετο κνώδαλον αἰνόν· »Νήπιος ἔσσι, Οὐδεῖς, ἢ μαρξισμόν δεδάηκας, 355 ὡς οἶεις τὸ ὄναρ τε ἔστιν δίχα διαφέρεσθαι. μοῦνον γ' ἐστί τὸ ὄναρ μοῦνον χρόνος ἢ ζακενόν τε μοῦνον καὶ ὕλη δέ τ' ἐνεργεῖ τε ἔασιν, μοῦνον καὶ ψυχὴ σὺν σώματι – μοῦνον ἔπειτα φάσμα τε καὶ τὸ ἔστιν, μοῦνον γὰρ πάντα, τὰ γ' ἐστί. 360 ὡς καὶ ἐγὼ τεὸν εἶδωλον θυμοῦ ἔτι παιδὸς καὶ ὄντως ζῶω καὶ μοι στερεὸν τόδε σῶμα. Ἀλλὰ γ' ἐπεὶ ἔταρον οὐκ ἔγνωσ ὥστε ἐόντα, οὐκ ἄρ' ἐγὼν ἐθέλω πλεῖν ξεινίσαι ἐνὶ οἴκῳ.</p>	<p>323. Když jsme po planetě šli, tu ony nám naproti vyšly, 324. zřejmě, že chtěly nás vidět a zjistit, kdo bychom byli. 325. Z těchto jedno pak monster se ke mně vydalo během, 326. ke mně napřáhlo ruce — a já jsem vytrhl fejzr 327. chtěje obludu zabít; tu na mne začal mluvit 328. naší domácí řečí, to div byl veliký jistě: 329. „Pročpak, Nemo, mě chceš tu zabít přehořkým fejzrem, 330. druha ze svého dětství, jež přece musíš snad poznat!? 331. Já jsem přec obluda ona, jež v noci bývala vždycky 332. v šatníku v ložnici tvé tam ve tvém otcovském domě 333. když jsi ještě byl dítě, a sladkou ti dělala hrůzu. 334. Byl jsem v šatníku s tebou tam přece za každé noci, 335. dokud jsi nevyrostl a nenabyl odvahy muže. 336. Tehdy jsem opustil já ten šatník a ložnici tvoji, 337. a teď na oběžnici zde bydlím se svými druhy. 338. Ale nyní jsem přišel tě pozdravit jakožto druha, 339. neboť po mnohé noci jsme přece bývali spolu, 340. já tam v šatníku tom a ty jsi v posteli ležel. 341. Ale nyní jsi přišel mě navštívit zde v mojí zemi, 342. jsa už veliký muž a kapitán kosmických plavců. 343. Avšak pojď! Půjdeme nyní i s druhými do mého domu, 344. abych tě pohostil tam a skvostné dal hostinné dary.“ 345. Tak pravil, a teď i já jsem poznal to z šatníku monstrem, 346. jak jsem si zvykl je vidat tam kdysi očima duše 347. v čase dětinství svého, a nostalgický jsem měl pocit. 348. Avšak jsem přízraku tomu teď promlouval perutná slova: 349. „Jak to, že, rozmilý, mluvíš a také svůj máš prý domek, 350. ačkoliv pouhý jsi přízrak a dětské představa myslí? 351. Ani já nepůjdu teď ti do domu s měděným prahem, 352. neboť jasně to vidím, že ty sám skutečný nejsi.“ 353. Takto jsem pravil, a zas mně strašná obluda v odpověď: 354. „Hloupý věru jsi, Nemo, či snad ses marxismu učil, 355. myslíš-li realita a sen že se od sebe různí. 356. Jediné přece je Jsoucno a jedno čas je a prostor, 357. jedno i energie a hmota přece jsou také, 358. jedno jsou tělo a duše, a jedno také je zase 359. přízrak a realita — vše jedno, co jestvuje vůbec. 360. Tak jsem já představa tvá jen pouhá, když jsi byl dítě, 361. a při tom vskutku jsem živ a pevné toto mám tělo. 362. Ale, žes kamaráda ty neuznal za existenci, 363. už si nepřeji víc tě v domě přátelsky hostit!</p>	<p>323. <u>When</u> we were <u>walking</u> the <u>surface</u>, <u>approaching</u>, they <u>wanted</u> to <u>meet</u> us, 324. <u>clearly</u>, they <u>wanted</u> to <u>see</u> us to <u>find</u> out just <u>who</u> we all <u>were</u>. 325. <u>One</u> out of <u>all</u> of these <u>monsters</u> then <u>started toward</u> me to <u>run</u>, 326. <u>held</u> out his <u>arms</u> to me, <u>at</u> which I <u>instantly</u> <u>whipped</u> out my <u>phaser</u> 327. <u>wanting</u> to <u>kill</u> that great <u>monster</u>, when <u>he</u> started <u>talking</u> to <u>me</u> 328. in <u>our</u> own <u>language</u>, which <u>certainly</u> <u>was</u> a great <u>wonder</u> to <u>hear</u>: 329. “<u>Why</u> then oh <u>Nemo</u>, dost <u>thou</u> want to <u>kill</u> me with <u>thy</u> bitter <u>phaser</u>, 330. companion of <u>thy</u> distant <u>childhood</u>, whom <u>surely</u> thou <u>must</u> recognise!? 331. For I am that <u>monster</u> thou <u>knowest</u>, who <u>always</u> at <u>night</u> was <u>nearby</u>, 332. in <u>thy</u> bedroom <u>wardrobe</u> back <u>there</u> and back <u>then</u> in the <u>house</u> of thy <u>father</u>, 333. <u>thou</u> just a <u>kid</u> were, whom I did <u>provide</u> with his <u>dose</u> of <u>sweet</u> <u>horror</u>. 334. <u>There</u> I was <u>lurking</u> <u>somewhere</u> in the <u>closet</u> with <u>thee</u> every <u>night</u>, 335. until thou grew <u>up</u> and <u>became</u> a grown <u>man</u> and one <u>very</u> <u>courageous</u>. 336. <u>That</u> was the <u>time</u> when I <u>left</u> thee, <u>departing</u> thy <u>wardrobe</u> and <u>bedroom</u>, 337. and <u>now</u> I live <u>here</u> on this <u>planet</u>, with <u>these</u> my fine <u>comrades</u> <u>around</u>. 338. <u>Yet</u> I have <u>rushed</u> here to <u>greet</u> thee, as <u>my</u> old companion and <u>friend</u>, 339. because of the <u>nights</u> that we <u>shared</u> there a <u>plenty</u>, and <u>spooky</u> together, 340. I in that <u>wardrobe</u>, while <u>thou</u> couldst not <u>sleep</u>, lying <u>there</u> in thy <u>bed</u>. 341. But <u>now</u> thou hast <u>come</u>, made a <u>visit</u> to <u>see</u> me right <u>here</u> in my <u>country</u>, 342. <u>as</u> the great <u>man</u> you've <u>become</u>, and a <u>Captain</u> of <u>fine</u> <u>Astronauts</u>. 343. <u>So</u> let us <u>go</u>! Come on <u>now</u> with your <u>fellows</u> to <u>stay</u> in my <u>house</u>, 344. <u>that</u> I may <u>set</u> you a <u>feast</u>, as your <u>host</u> give you <u>many</u> fine <u>gifts</u>.” 345. So <u>saying</u>, I <u>knew</u> him at <u>once</u> that he <u>was</u> from the <u>wardrobe</u>, my <u>monster</u>, 346. <u>just</u> as I <u>always</u> <u>imagined</u> him, <u>saw</u> with the <u>eyes</u> of the <u>soul</u> 347. in <u>days</u> of my <u>childhood</u> and <u>youth</u>, and I <u>felt</u> a <u>nostalgia</u> <u>creeping</u>. 348. However, I <u>now</u> to that <u>spectre</u> <u>retorted</u> in <u>most</u> <u>winged</u> <u>words</u>: 349. “<u>How</u> come thou, <u>my</u> pretty <u>thing</u>, learned to <u>speak</u> and lay <u>claim</u> to a <u>house</u>, 350. <u>when</u> thou art <u>merely</u> a <u>phantom</u>, a <u>construct</u> of <u>infantile</u> <u>mind</u>? 351. <u>Nor</u> will I <u>enter</u> thy <u>house</u> there to <u>cross</u> over <u>thy</u> copper <u>threshold</u>, 352. for <u>it</u> is <u>abundantly</u> <u>clear</u> to me <u>that</u> thou do <u>not</u> yet <u>exist</u>.” 353. <u>Thus</u>, I did <u>speak</u>, whereupon thus <u>retorted</u> the <u>terrible</u> <u>monster</u>: 354. “<u>Stupid</u> thou <u>must</u> be, oh <u>Nemo</u>, or <u>maybe</u> a <u>Marxist</u> by <u>learning</u>, 355. to <u>think</u> there's a <u>difference</u> <u>between</u> what is <u>real</u> and what <u>only</u> a <u>dream</u>. 356. For there is <u>One</u> single <u>Essence</u>, in <u>unison</u> <u>temporo-spatial</u>, 357. <u>just</u> as are <u>one</u> all of <u>matter</u> and <u>energies</u> <u>too</u>, after all, 358. <u>one</u> is the <u>body</u> and <u>soul</u>, and no <u>less</u> <u>unified</u> is the <u>oneness</u> 359. of <u>spectral</u> and <u>real</u> — all is <u>one</u>, that <u>obtains</u> and <u>exists</u> here at <u>all</u>. 360. So I am the <u>merest</u> <u>idea</u> of <u>thine</u> from the <u>mind</u> of a <u>child</u>, 361. at <u>one</u> and the <u>same</u> time I <u>live</u> and I <u>have</u> this most <u>tangible</u> <u>body</u>. 362. But, <u>that</u> thou didst <u>open</u> to <u>doubting</u>, not <u>trusting</u> thy <u>friend</u>'s true <u>existence</u>, 363. <u>means</u> I no <u>longer</u> <u>invite</u> thee, to <u>treat</u> as a <u>friend</u> in my <u>house</u>!</p>
--	--	---

<p>365 Πλοίαρχος τέτυκες τότε τοι μέγα θυμὸν ἔσφυσεν, ἀλλὰ γ' ἐγὼ μῶνον τὸ πέλωρ τὸ τὰ τέκνα φοβεῖται. Οὐ γὰρ πλεῖν οἶεις ἕταρόν τοι ἄξιον εἶναι ὀξέα ὑβρίζων· τῷ κακκλάσθη φίλον ἦτορ.« Ἵως φάτο καὶ κλαῖον ἀπέβη τὸ τέρας ἀπὸ θήκης, ἀλλὰ γε κνώδαλα λοιπὰ ἔποντ' ἀκαχήμενα ἦτορ 370 σκανδαλιθέντα ἅπαντα, ἐπεὶ ἕταρόν σφ' ἐτίμησα. Ἴμμες αὐτεὶ πάλιν ἦμεν καλὴν ποτὶ νῆα καὶ εἰσβαίνοντες πλοῖον ἀποχώρηίν τοι ἦρξαμεν ἐντύνειν ἕταροι πάντες καὶ ἔγωγε. 375 Αὐτίκα πύραυλος ἔλασεν πλοῖον πεδίωφιν, ἐπτάμεθ' εἰς κόσμον ξεῖνον πλάνην λελιπόντες. Ἴενθεν μὲν πλέομεν θαυμάζοντες κατὰ θυμόν. Ἵως φύσεως αὐτῆς θαυμάστερον οὐδὲν ἔνεστι.</p>	<p>364. Stal se kapitán z tebe a to ti nafouklo mysl, 365. ale já pouze jsem monstrum, jež malé děti se bojí, 366. a tak nemyslíš víc, že přátelství tvého jsem hoden, 367. neboť zprudka jsi zpyšněl: to moje zlomilo srdce.“ 368. Pravilo, a pak s pláčem zas odešlo ze skříně monstrum, 369. avšak potvory druhé šly za ním s bolestným srdcem; 370. všechny se urazily, že jejich druha jsem znechtíl. 371. My pak zase jsme zpátky šli ke své lodici krásné, 372. nasedše na plavidlo jsme potom chystali odlet, 373. lodní kapitán já a také druhové moji. 374. Ihned tu raketný pohon nám pohnal lodici dobrou, 375. vzhůru jsme ve vesmír vzlétli a planetu nechali cizí. 376. Odtud dále jsme pluli a ve své se divili mysli. 377. Tak nic podivnějšího nad samu přírodu není.</p>	<p>364. <u>Thou</u> hast <u>become</u> quite a <u>Captain</u>, which <u>seems</u> to have <u>bloated</u> thy <u>mind</u>, 365. but <u>I</u> am no <u>more</u> than a <u>monster</u>, and <u>such</u> as small <u>children</u> are <u>scared</u> of 366. and <u>so</u> thou <u>contends</u> am not <u>fit</u>, nor deserving to <u>still</u> be thy <u>friend</u>, 367. <u>instantly</u> <u>puffed</u> up with <u>pride</u> as thou <u>art</u>: which has <u>broken</u> my <u>heart</u>. " 368. He <u>said</u>, and with <u>tears</u> once <u>again</u> did <u>depart</u> from me, <u>closet-borne</u> <u>monster</u>, 369. <u>Followed</u> by <u>all</u> other <u>monsters</u>, their <u>hearts</u> <u>overflowing</u> with <u>pain</u>; 370. <u>being</u> <u>offended</u> that <u>one</u> of their <u>comrades</u> I <u>thus</u> had <u>dishonoured</u>. 371. <u>We</u> then <u>returned</u> once <u>again</u>, back on <u>board</u> of our <u>vessel</u> <u>resplendent</u> 372. <u>having</u> <u>embarked</u>, all <u>aboard</u>, we at <u>once</u> did make <u>ready</u> to <u>start</u>, 373. <u>I</u> the ship's <u>captain</u> and <u>leader</u> of <u>all</u> my most <u>worthy</u> <u>companions</u>. 374. <u>Instantly</u>, <u>thrust</u> from our <u>rockets</u> <u>began</u> to <u>propel</u> our good <u>ship</u>, 375. we <u>took</u> <u>off</u> <u>aloft</u> to the <u>cosmos</u> and <u>departed</u> that <u>alien</u> <u>planet</u>. 376. From <u>there</u> we then <u>floated</u> on <u>further</u> and <u>wandered</u> as <u>much</u> in our <u>minds</u>. 377. For <u>nothing</u> <u>exceeds</u> the <u>exceeding</u> <u>wonders</u> of <u>nature</u> <u>itself</u>.</p>
--	--	---

ⁱ observient = (dutifully observant) an intentional divergence from orthodox usage, in Jan Křesadlo style.

